No. 146. DINGSDAG 10 DECEMBER. 1861.

ACHT EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT, geschiedt op **Dingsdag**, **Donderdag** en **Zaturdag**. De prijs is per DRIE MAANDEN te ASSEN **f 2.30**, buiten ASSEN franco per post **f 2.45**. — De prijs der ADVERTENTIEN is van een tot vijf regels **f 1.00**, en voor eiken regel meer **f »-15**, behalve **f „-35** zegelregt. Groote reg is naar plaatsruimte.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe,

Brengen ter algemeene kennis, dat de besmettelijke longziekte in de gemeente de Wijk is ontstaan onder de runderen, toebehoorende aan den landbouwer AREND ROELFS LOKKEN, wonende in de Lokkerij aldaar,

en dat er mitsdien, naar art. 2 van het Reglement tot voorkoming van het ontstaan en van het verspreiden der besmettelijke longziekte onder het rundvee dezer provincie, wettelijk vermoeden bestaat van met longziekte besmet te zijn voor al de stallen, weiden en gronden, die zich bevinden binnen den kring met een radius van 250 el, getrokken uit den stal van A. R. LOKKEN voornoemd, tot welken kring behooren de volgende kadastrale perceelen van sectie H der gemeente de Wijk: nos. 308 309 335 338 tot en met 350, 354, 356, 357 358, 369, tot en met 370, met inbegrip van no. 363bis en eindelijk de nos. 386 465 482 483 en 484.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
H. H. A. SLUIS, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

NATIONALE MILITIE.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente Assen, herinnerende aan de verpligting tot het doen der aangifte voor de Nationale Militie, in de volgende maand Januarij 1862, brengen tot dat einde hiermede ter algemeene kennis dat de wet van den 19 Augustus 1861, St.bl. no. 72, hieromtrent heeft bepaald hetgeen in de navolgende artikelen dier wet is vermeld, te weten:

Art 15.

Jaarlijks worden voor de militie ingeschreven alle mannelijke ingezetenen, die op den 1 Januarij van het jaar hun negentiende jaar waren ingetreden.

Voor ingezeten wordt gehouden:

1o. hij wiens vader, of, is deze overleden, wiens moeder, of, zijn beiden overleden, wiens voogd ingezeten is volgens de wet van den 28 Julij 1350 (Staatsblad no 44);

2o. hij, die, geen ouders of voogd hebbende, gedurende de laatste, aan het in de eerste zinsnede van dit artikel vermelde tijdstip voorafgaande, achttien maanden in Nederland verblijf hield,

3o. hij, van wiens ouders de langstlevende ingezeten was, al is zijn voogd geen ingezeten, mits hij binnen het Rijk verblijf houdt.

Voor ingezeten wordt niet gehouden de vreemdeling, behoorende tot eenen staat, waar de Nederlander niet aan de verpligte krijgsdienst is onderworpen, of waar ten aanzien der dienstpligtigheid het beginsel van wederkeerigheid is aangenomen.

Art. 16.

De inschrijving geschiedt:

1o. van een ongehuwde in de gemeente, waar de vader, of, is deze overleden, de moeder, of zijn beiden overleden, de voogd woont;

2o. van een gehuwde en van een weduwenaar in de gemeente, waar hij woont;

3o. van hem, die geen vader, moeder of voogd heeft of door dezen is achtergelaten, of wiens voogd buiten 's lands gevestigd is, in de gemeente, waar hij woont,

4o. van den buiten 's lands wonenden zoon van een Nederlander, die ter zake van 's lands dienst in een vreemd land woont, in de gemeente, waar zijn vader of voogd het laatst in Nederland gewoond heeft.

Art. 17.

Voor de militie wordt niet ingeschreven:

1o. de in een vreemd Rijk achtergebleven zoon van een ingezetenen, die geen Nederlander is,

2o. de in een vreemd rijk verblijf houdende ouderlooze zoon van een vreemdeling, al is zijn voogd ingezeten.

Art. 20.

Hij, die eerst na het intreden van zijn negentiende jaar, doch vóór het volbrengen van zijn twintigste ingezeten wordt, is verpligt zich, zoodra dit plaats heeft, ter inschrijving aan te geven bij Burgemeester en Wethouders der gemeente, waar de inschrijving, volgens art. 16 moet geschieden.

Daarbij gelden de bepalingen der tweede en derde zinsneden van art. 18.

Zijne inschrijving geschiedt in het register van het jaar, waartoe hij volgens zijn leeftijd behoort.

Voorts, dat de hier bedoelde aangifte moet worden gedaan ten gemeentehuize alhier, ten tijde, op de wijze en door hen als bij art. 18 voorgeschreven, luidende als volgt:

Art. 18.

Elk die volgens art 15 behoort te worden ingeschreven, is verpligt zich daartoe bij Burgemeester en Wethouders aan te geven tusschen 1 en den 31 Januarij.

Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis is zijn vader, of is deze overleden, zijn voogd tot het doen van die aangifte verpligt.

Wijders, dat de overtreding van de artikelen 18 en 24 wordt gestraft met eene boete van 25—» tot f 100—», en bij nietvoldoening vervangen wordt door eene gevangenisstraf van ten hoogste tien dagen.

En zal hiervan op den 7 en den 12 dezer openbare kennisgeving geschieden.

Assen den 7 December 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Assen doen te weten, dat de voorwaarden, waarop door de gemeente aan particulieren gaz-licht zal worden geleverd, alsmede het tarief van de prijzen der fittings door den Raad vastgesteld in deszelfs vergadering van 3 December jl., ter inzage van een ieder voorliggen ter gemeentelijke Secretarie, zullende de particulieren en corporatiën, die van het gaz-licht wenschen gebruik te maken, geacht worden met die bepalingen bekend te zijn en zich daaraan te onderwerpen.

Assen den 4 December 1861.

De Burgemeester en Weths. voornoemd:
De Burgemeester,
VAN DER FELTZ,
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

Het Ministerie maet vallen!

Zoo sprak *men* voor eenige dagen.

De algemeene beschouwingen over de begrooting deden echter al spoedig zien, dat er geen algemeenen aanval tegen het Ministerie zou worden gewaagd.

Het hoofdstuk Justitie werd in den stormpas met zeer groote meerderheid aangenomen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken moet vallen!

Zoo sprak *men* en die profetie is nog niet gelogenstraft, maar die het profeteerden, verbergen zich een weinig in de achterhoede van het politiek legercorps.

Maar — gaan wij een paar dagen terug en verplaatsen wij ons op het slagveld — de vergaderzaal der Tweede Kamer, op het Binnenhof te 's Gravenhage en beschouwen wij, als 't ware van de pnblieke tribune, den parlementairen aanval tegen het Departement van Binnenlandsche Zaken, vertegenwoordigd door één strijder den Minister *van Heemstra.*

Zeventig tegen *één.*

„Dat is geen portuur!" zou een flinke Hollandsche jongen zeggen, maar die eene portefeuille aanneemt, weet, dat voor hem zulke „heete dagen" kunnen komen.

Het budget — dat is de som, door den Minister voor zijn Departement over 1862 gevraagd — was in de afdeelingen scherp beoordeeld en *men* (gij weet, lezers! dat die man gewoonlijk nergens te vinden is) sprak zelfs van *misleiding* aan de zijde des Ministers.

De heer *van Heemstra* antwoordde scherp, omdat hij zich beleedigd achtte. 't Was, zou de heer *Groen van Prinsterer* hebben gezegd, „den noodkreet van het hart." 't Was een antwoord, waaruit gelezen kon worden: „wilt gij, dat ik zal aftreden? Dat zal ik, zoo de *Kamer* het wil, maar eerst zal ik spreken als gij, en verdedigen wat is aangevallen. Daarna moge Uw *voor* of *tegen* beslissen, of ik de portefeuille, mij door den Koning toevertrouwd, al dan niet kan behouden!"

De aanval werd op 5 December l.l. geopend door den heer *Olivier*, een zeer bekwaam regtsgeleerde en boezemvriend van den heer *Thorbecke*, een der leden van de ultra-liberale partij. Hij verklaarde, dat het vonnis, over de begrooting des Ministers in de afdeelingen uitgesproken, slechts da getemperde uitdrukking was van het oordeel der *Kamer.*

Na dezen schranderen parlementairen schutter nam de heer *Storm van 's Gravesande* het geweer en schoot, met veel meer drift dan men bij hem gewoon is, op het papieren bolwerk los. Hij zeide niet, dat de Minister de Kamer *misleid* had, maar (en de aangeboren bezadigdheid van dezen algemeen geachten afgevaardigde kwam boven) toch, dat zekere handeling *er veel van had.* De Minister (en 't was weder de gewone heer *Storm van 's Gravesande*, die sprak) was te goed en daardoor te zwak.

De heer *Hoekwater,* die weinig spreekt, tot ergernis van vele dispuut-liefhebbers, voegde zich niet hij de onvoorwaardelijke bestrijders van den Minister, maar wenschte opheldering aangaande de treurige geschiedenis der Delftsche academie,

De heer *Lijcklama à Nijeholt* plaatste zich naast den heer *Hoekwater*, maar is tegen het geheele Ministerie, omdat het koloniaal systeem hem niet behoudend genoeg is.

De heer *Zijlker* wil den Minister behouden, maar wenschte eene begrooting, ettelijke duizende guldens *minder.*

De heer *van Heukelom* stapte met drift onder het anti-Ministeriële vaandel en wilde alleen het bolwerk-Binnenlandsche Zaken van de Ministeriële vesting hebben omvergehaald, wijl daaruit het algemeene politieke vaandel wapperde. Hij somde tal van grieven op tegen den Minister en veroorloofde zich menige dichterlijke vrijheid ten aanzien der correspondentie tusschen den Minister en den Schoolopziener, den heer *Hofstede de Groot* — zooals blijken zal.

De heer *Luyben* (een van hen, die een standpunt hebben en zich daarop houden) was de eerste, die met kracht den handschoen opvatte voor den zoo hevig besprongen Minister en verklaarde ronduit, dat de Minister door het voorloopig verslag beleedigd was, want hij had zich niet aan misleiding schuldig gemaakt.

De heer *Gevers Deijnoot* keurde den toon van het verslag en ook dien van 's Ministers antwoord af — maar wenschte een meer zuinig beheer.

De heer *Westerhoff*, die ook een eigen weg heeft en geen politieke alleman's vriend is, vond des Ministers critiek over het verslag zeer ongepast en zou dezen ongaarne ondersteunen op *finantiëel* gebied. Wantrouwen in diens politieke rigting had hij niet.

De heer *Dirks* sprak over eene Deventersche en Zwolsche oppositie tegen den Minister. De toon van het verslag keurde hij af, maar de toon van het antwoord des Ministers, had voor dezen den terugtogt afgesneden.

Hij geloofde, dat de Minister, die moed heeft, tusschen de beide politieke stroomen, die hem bedreigen, zou doorzeilen en zal de begrooting aannemen, als zij een lager cijfer verkrijgt.

De heer *van Voorthuyzen* zal, als dat cijfer wordt verminderd, hetzelfde doen.

De heer *van Eck*, geen zwijger en niet altijd jazegger, meende, dat de oppositie, niet het Ministerie, zwak was. Hij toch had tegen haar gezegd: stel een votum van vertrouwen of wantrouwen in tegen den Minister, dit bespaart tijd en geeft dadelijk eene beslissing!" maar de oppositie durfde niet. 't Verslag der Kamer was scherp en dit mogt het — het antwoord des Ministers was zeer scherpe n hij heeft het regt van zelfverdediging.

De heer *de Poorter* bleef buiten den kring van aanvailers en verdedigers, maer wenschte een Ministerie van Openbare Werken.

Dertien afgevaardigden rigtten alzoo tot den Voorzitter der Tweede Kamer, (dit wil het parlementair gebruik, en het „Mijnheer de Voorzitter!" redde menigeen, die van streek geraakte, uit eene oogenblikkelijke verlegenheid), het woord, tegen of over of voor den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Toen stond de Minister, (een Minister heeft elk oogenblik het regt, om het woord te vragen, dat is: te nemen), op, en vroeg, onder ligt verklaarbare nieuwsgierigheid der Kamer en van het publiek op de tribunes, het woord.

Nieuwsgierigheid — zeiden wij — en was het wonder?

Hij toch was de reeds veroordeelde Staatsman en 't geen de anderen hadden misdreven, zou bij zijn politiek en administratief zonden-register worden opgeteld. Hij zou boete doen voor allen en van de groene tafel de Kamer worden uitgedreven, maar, was het verslag der Tweede Kamer eenig in zijne soort geweest, het gekrenkt gevoel zijns harten, door zijne pen opgenomen, had eene bladzijde in ons parlementair geschiedboek geleverd, die haars gelijke nog niet heeft. Hij zou dus het hoofd niet uit schuldbesef buigen, en dat prikkelde de verwachting.

De hoofdinhoud van zijne verdediging — en het doet ons leed, dat wij deze niet geheel kunnen geven — was:

„Mijn antwoord op het verslag der Kamer, die *getemperde* uitdrukking was het gesprokene in de afdeelingen, was de *getemperde* uitdrukking van mijn diep gekrenkt gevoel en van mijne verontwaardiging."

(Dat was vrij duidelijk.)

„Een eerlijk hart laat zich niet aanleunen, wat door *enkele* leden of door de *Kamer* in het verslag gezegd werd. Op de *roepstem des Konings*, bragt ik het *offer* hier te zitten, na 30 jaren Koning en Vaderland trouw te hebben gediend, en daarom laat ik mij niet door het slijk sleuren.

Men heeft mij beschuldigd van *bedrog*, van *misleiding*, wel niet van *opzettelijke* misleiding, maar misleiding is misleiding, is bedrog, is verzaking der waarheid, en ik heb het regt mij daartegen te verdedigen.

Is een *voorloopig verslag* de meening der *Kamer*? Ik geloof het niet. De ondervinding leerde dit. Maar hoe 't zij — ik wil de meening der Kamer kennen, en dat eisch ik, om de waardigheid der Kamer zelve, Zij behoort zich zelve te achten, om geacht te worden. Zij antwoorde door een votum op mijne vraag: „is de toon van het voorloopig verslag de *uwe*?" en luidt dat antwoord bevestigend, dan kan ik onmogelijk een dag langer het woord voeren. Ik verzoek dit als een bewijs van *welwillendheid* mijwaarts.

Maar waaraan is alles, wat geschiedde, toe te schrijven?

Aan de partij, die in 1853 van 't kussen geraakte, en er weer op wil, aan die éene partij, welke eene stelselmatige oppositie voert tegen elk Ministerie, welk ook, en die naarmate eenig Ministerie succes heeft, in hevigheid toeneemt, omdat zij zich dan meer van haar doel verwijderd ziet.

Ook daaraan moet een einde komen, en de Kamer dient te beslissen, of die partij het gezag in handen moet nemen!"

Wij verhalen u, waarde lezers! wat er is gesproken, en kiezen geen partij, maar de heer *van Heemstra*, gij zult het wel met ons éens zijn, ge-

bruikte hier de *taal* niet, om zijne *gedachten* te *verbergen*. Dat was op den man af, en de Volksvertegenwoordiger, die dat niet begreep, verdiende het zitgeld niet, dat de schatkist hem geeft.

Intusschen, het voorstel des heeren *van Eck*, het ernstig vriendelijk verzoek des Ministers, om door eene motie van orde te verklaren: „wat in de sectien werd gezegd, was het vonnis, hoewel in getemperde bewoordingen geschreven, door de Kamer over u uitgesproken!" geen der bitterste politieke vijanden des Ministers stond op, om zulk eene motie te stellen, en *men*, die in zijne verbeelding den Minister reeds bij 't eerste schot zag tuimelen en van wien wij in 't begin van *ons* verslag spraken, trad eenige schreden achteruit.

Daarop stond de Minister stil bij de ingebragte beschuldigingen.

Wij hebben geen ruimte, om mede te deelen wat hij zeide, maar willen alleen 't geen betrekking had op het ontslag des heeren *Hofstede de Groot*, als schoolopziener, hier inlasschen.

De heer *v. Heukelom*, niet gedachtig aan het spreekwoord, „die veel *praat* heeft veel te verantwoorden," wist precies! hoe die zaak was behandeld. De Minister (keurelde de heer *van Heukelom*) schreef aan genoemden schoolopziener: „ik ben het niet met u eens over de toepassing van het Christelijk beginsel in de wet op het lager onderwijs." En de Minister meende, dat die brief den schoolopziener van overtuiging zou doen veranderen. Verkeerd gerekend!

De heer *Hofstede de Groot* verklaarde, dat hij meer dan ooit zijne uitlegging der wet vast hield en daarnaar zou handelen!"

Zoo bleef het en zoo verried de Minister zwakheid.

De Minister antwoordde den heer *van Heukelom*: „hebt gij mijn brief aan den heer *Hofstede de Groot* gelezen? Wat is er gebeurd? Ik maakte den schoolopziener in de meest ernstige bewoordingen mijn ongenoegen bekend en verzekerde hem, dat hij, in de toepassing der wet *zóó* voortgaande, zou worden ontslagen. Hij bleef bij zijn gevoelen. Toen deed ik hem weten, dat hij zijn ontslag moest vragen, of dit ongevraagd zou ontvangen. Hij deed het eerste.

Is dat zwakheid?

De heer *van Heukelom* deed het beste wat hij doen kon, hij — zweeg.

De heer *Hugenholtz* bestreed de politiek van dit Ministerie en duidde het den Minister ook euvel, dat hij zitting nam met den heer *van Hall*.

De heer *Storm van 'sGravesande* verzekerde, dat hij van 't particulier leven des Ministers niet heeft gesproken en dat hij zich alleen liet leiden door zijne *overtuiging*.

De Minister van Binnenlandsche Zaken wenscht juist, dat de *overtuiging* van allen spreke. Op de vraag, die gedaan was: „hoe zou een liberaal Ministerie door de liberale partij tegengesproken kunnen worden?" was zijn antwoord: „toon aan, dat ik *minder* liberaal ben dan het Ministerie van 1849? Bewijs het verschil van rigting!" Maar toch, er is verschil, en wel dit: „ik eigen mij het *monopolie* van liberalismus niet toe en geloof *meer liberaal* te zijn dan zij, die zich dat uitsluitend toeëigenen."

De Minister vroeg vergeefs dit bewijs.

De heer *Dullert* antwoordde den Minister, beschuldigde hem van insinuatien ten aanzien der liberale partij en vroeg, hoe hij toch mogelijk was, dat die Staatsman in zoo vele gedaanteverwisselingen kon optreden?

De heer *van Heukelom* meende eindelijk te moeten spreken, niet om te antwoorden op de tereg wijzing, hem zoo even door den Mnister toegediend, maar om te verklaren, dat, eigenlijk gezegd, niemand was opgetreden om de beginselen des Ministers te verdedigen,

Maar niemand had, zelfs niet op de uittarting des Ministers, geantwoord op de vraag: „bewijs, dat ik minder liberaal ben, dan het Ministerie van 1849!"

Alzoo eindigde de merkwaardige zitting der Tweede Kamer op 5 December jl.

Op den volgenden dag werden de discussien voortgezet en was het eerst aan 't woord:

De heer *Dommer van Poldersveldt*, die den toon van het verslag der Kamer afkeurde, maar het cijfer der begrooting wilde verminderen. Er was gezegd, dat de Minister werd gesteund door n i e m a n d, dan die gedreven werd door dit of dat belang. Die woorden waren voorzeker niet gehoord door den Voorzitter, want zij mogten in de Kamer niet worden gesproken.

Spreker wilde niet gewagen van eene b e z o l d i g d e oppositie tegen het Ministerie, maar de redactie der *Arnhemsche Courant* had zich tegen de tijdelijke waarneming van het Departement van Buitenlandsche Zaken door een R. Catholiek Minister verklaard en als nu dit blad eene p a r t i j had en deze aan de groene tafel kwam — hij zou zulk liberalismus en felste bestrijden.

Hij zou, in weerwil van vele grieven, vóór het hoofdstuk stemmen.

De heer *van Heukelom* antwoordde, dat de heer *Dommer* hem niet goed had begrepen, maar merkte toch op, dat sommige leden der Kamer den Minister zouden ondersteunen, omdat hij een *spoorwegman* was!

En de heer *van Heukelom* d a a r o m niet?

De heer *Thorbecke*, altijd bedaard, wilde niet, dat partijen, die verschillende overtuiging hebben, door elkander worden geworpen als een spel kaarten. Hij wilde disputeren, maar met een warm hart bij een koel hoofd en kon dit met een Minister, die zich als beleedigd v o o r d o e t. Al de Ministerien na 1853 waren, in zijn oog, ontstaan uit een h a r t s t o g t, of uit eene b u i, of uit eene combinatie van één dag. Zoo ontstaan, zoo verdwenen. De Minister *Heemstra* klaagt over stelselmatige oppositie, maar deze geeft een Ministerie kracht. Ten bewijze van die stelling verhaalde de heer *Thorbecke*, dat er te Leipzig eens een muziekant was, die veel beweging maakte en aan iedereen klaagde, dat 13 verschillende kabalen hem verhinderden een concert te geven. Maar wat geschiedde? De wezenlijke muziek-kenners wilden van die 13 kabalen niets weten en hielden zich bij de degelijke muziek.

En wie gaf toen het concert?

Dat zeide de heer *Thorbecke* niet.

Er kon wel in 't geheel geen concert gegeven zijn, maar hier *moet* gespeeld worden.

De heer *van Dingelen* verdedigde den Minister en geloofde, dat men hem miskent.

De heer *van Heiden Reinestein* keurde den toen van het verslag en het antwoord des Ministers af en meent, dat de beschuldiging van gebrek aan energie in zijn regeringsbeleid, te ver gaat. Dat de Minister wel eens zaken te ligt weegt, zou hij niet tegenspreken, maar hij is de man der spoorwegen, die de natie wil hebben, terwijl het de vraag zou zijn, of de liberale partij, met haar uitsluitend hoofd, aan het bewind komende, de spoorweg-wet wel de *bon coeur* zou uitvoeren. De natie hecht meer aan de spoorweg wet dan aan alle politieke wetten.

De *N. Rotterdamsche Courant*, die wij bij het stellen van ons verslag gebruikten, vermaalt, dat deze laatste verklaring des heeren *van Heiden algemeen gelach* verwekte.

Heeft genoemde Courant 't geen gesproken werd getrouw weder gegeven?

Volgens het *Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage*, zeide de heer *van Heiden*: „de natie hecht meer aan materiële belangen, dan aan politieke wetten, en zij heeft dus het woordje *alle* niet. Wij gelooven, dat de heer *van Heiden* sprak zooals h Dagblad schrijft en begrijpen, dat er velen waren, die pijnlijk lachtten, omdat voor hen die karakterschets des Volks niet zeer gelegen kwam. Of nu echter sommige dagbladen aan dit *algemeen gelach* geen andere beteekenis willen hebben gegeven, zullen wij niet zeggen, maar dit is zeker, dat het *Volk* het woord des heeren *van Heiden Reinestein juist* en *van pas* zal noemen en menig Vosvert enwoordiger, die mogt hebben gelagchen, ten einde eens aardig te zijn, hetzelfde niet zou doen voor zijne kiezers, die jaren lang hebben *hooren spreken* van spoorwegen.

De heer *Lijcklama à Nijeholt* zou voor de begrooting stemmen.

De heer *Meeussen*, een goed spreker, verklaarde, dat hij tegen eene motie van vertrouwen zou stemmen, indien die werd voorgesteld. De tijd van halve maatregelen moest voorbij zijn en daarom wilde hij medewerken tot eene crisis.

De Minister van Binnenlandsche Zaken herhaalde nog eens, dat de toon van het verslag niet zoude worden geduld in de conversatie van fatsoenlijke lieden, en dat de Minister, die zulk een verslag zich liet welgevallen, beschuldigd zou worden van zwakheid.

(*Wordt vervolgd.*)

Voor dit keer, waarde lezers! moeten wij eene korte Buitenlandsche inspectie houden en wij gelooven, dat gij, met het oog op de belangrijke debatten in de Tweede Kamer. daarmede tevreden zult zijn. Hoe gaarne zouden wij u die debatten uitvoeriger geven, vergezeld van onze invallen en beschouwingen, maar de ruimte die wij hebben, verbiedt dit. Iets echter moeten wij u nog onder de aandacht brengen, bij de lezing der discussien en wel, dat wij verslagen van anderen volgen, die welligt niet in alles juist mogen heeten en gewis niet altijd met volkomene onpartijdigheid zijn gesteld.

—

Het Kabinet van Washington vereenigt zich volkomen met het gevoelen der Amerikaansche regtsgeleerden over de beruchte o p l i g t e r i j.

Het acht de aanhouding en gevangenneming eene wettige handeling.

Dit zegt het Fransche dagblad *la Patrie*.

Wij zullen tegen Nieuwjaar hooren, wat het Kabinet van Washinhton zegt op den eisch van Engeland: „stel de gevangenen onmiddelijk weder op vrije voeten!"

Een ander Parijsch blad verzekert, dat President *Lincoln* Keizer *Napoleon* III verzocht heeft om als scheidsregter op te treden tusschen Engeland en Noord-Amerika.

In Engeland zijn er, die voorspellen: „tegen Februarij 1862 hebben wij weder katoen tot verzadiging toe!"

Velen gelooven ligt wat zij hopen.

Garribaldi bezocht Turijn en ging de parlementaire kibbelkamer voorbij, maar hij schreei aan een vriend: „laat onze broeders in Napels, aan de Priesters, aan Bourbonnisten, Murattisten en ander gespuis doen weten, dat Gods gegtigheid hen weldra zal treffen en dat niets van hen zal overblijven, dan hunne schandelijke nagedachtenis!"

Zijn adjudant, die even een oog in den epistel sloeg, nam de vrijheid, te vragen: „Generaal, is dit niet wat kras?"

„Dit is — antwoordde hij, met den linkerarm op de *Drentsche Courant* leunende — slechts de *getemperde uitdrukking* van mijn gevoel! Op de post!"

Toen maakte hij zich weder klaar voor de reis naar zijn geliefd Caprera, parlement in ministerie als hij was.

De nieuwe Stedehouder van Polen, *Bezac*, heeft zich als zoodanig geinstalleerd met eenige besluiten, van weinig belang, zooals Zijne Exkellentie geliefde to zeggen.

Ziehier twee daarvan:

1°. de plaatsvervangende Bisschop van Warschau, Monseigneur *Bialobrzeski*, gaat vóór t i e n jaar naar Siberie.

(Dat is al te slim — zuchtte de man interim.)

2°. Acht Christen en zeven Israëlitische studenten aan de Hoogeschool van Warschau, nóg al heet bloed, worden, zonder vergelijkend examen en, bij gunstige beschikking, zelfs zonder toelatings-examen, gestoken in de gelederen van het Orenburgsche armee-corps.

En de Aartsbisschop-plaatsvervanger had nog niet tegen Generaal *Bezac* gesproken! Hij keek slecht niet bijzonder vriendelijk.

Als die geestelijke hem eens zeker v o o r l o o p i g verslag had te huis gezonden?!

Dan zou het gewis geweest zijn: „naar Siberië levenslang, ja 10 jaren na zijn dood!"

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Uit eene goede bron verneemt men, dat bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant in ernstige overweging wordt genomen, om pogingen aan te wenden, opdat de jaarwedden van de burgemeesters, wethouders, secretarissen en ontvangers in dat gewest, welke in vergelijking met die van andere provinciën en ook met het oog op de vele en steeds toenemende werkzaamheden en de verantwoordelijkheid aan die betrekkingen verbonden, laag zijn, over het algemeen in billijkheid worden verhoogd.

— In den nacht van 2 op 3 jl. is door den brigadier der Rijksveldwacht *A. Schutstal*, en *P. Lempers*, onbezoldigd veldwachter, gestationeerd te Enschede, in arrest genomen *J. H. Speiberg*, wonende te Echtmarke, wegens moedwilligen moordaanslag en verwonding jegens zijne moeder de wed. *Speiberg*.

— Een Hoogleeraar aan de Academie te Berlijn geeft een overzigt van de onechte geboorten in de verschillende landen van Europa. Wanneer men deze getallen met elkander vergelijkt dan is het getal onechte, op de 100 echte geboorten als volgt: in Piemont, 2,0 procent, in Zweden 6,5, in Engeland 67, in Belgie 6,7 in Frankrijk 7,0, in Pruissen 7,1, in Denemarken 9 3, in Hannover 9,8, in Oostenrijk 11,3, in Wurtemberg 11,7, in Saksen 14,0 en in Beijeren 20 5 procent. Uit deze cijfers blijkt dat Beijeren en Saksen den treurigen voorrang hebben in buiten den echt geboren kinderen. Voor Beijeren is deze opgave geheel en al in overeenstemming met die, welke *Hermann*, in de *Bijdragen tot de statistiek voor Beijeren* gemaakt heeft, en volgens welke, op iedere 3,7 echte geboorten eene onechte volgt. Op iedere duizend jonggeborene vindt men in Beijeren niet minder dan 210 onechte kinderen, en wanneer men de Paltz weglaat, waar de verhouding het gunstigst is, heeft men in het eigenlijk Beijeren op iedere 1000 geboorten 240 onechte.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs, De heer *Horn* heeft berekend, dat de jaarlijksche uitgaven voor oorlogskosten der verschillende Mogendheden, en dat wel alleen uit vrees voor een algemeenen oorlog, 4500 millioen fr. bedragen en 2,300,000 soldaten in Europa onder de wapens worden gehouden. Dat is veel meer dan gedurende den oorlog tegen het eerste Keizerrijk, en toch leven wij in vredestijd, toch zijn al die maatregelen door het tweede Keizerrijk uitgelokt, 't welk *L'empire c'est la paix* tot leuze heeft gekozen. Die toestand is dubbel beklagenswaardig, èn om het aantal handen aan landbouw en handwerken onttrokken, èn om de vermindering van het totale vermogen, waarover ons wereld deel beschikt. Dat verliezen gewoonlijk zij uit het oog, die de gespaarde penningen der schatkist in kanonnen met getrokken loopen en drijvende batterijen beleggen. De profetie van den heer *Horn*, dat Europa zich in het verderf stort, door zich niet te ontwapenen, klinkt dus wellgt hard, doch geheel ongegrond is zij niet.

— Er zijn thans maanden verstreken, sedert zich de algemeene ongerustheid openbaarde over het te kort van den oogst. Sedert echter het officiële cijfer van den invoer bekend werd, is die ongerustheid verdwenen. Ten bewijze moge strekken de stand onzer markt gedurende de laatste week. De geringe rijzing heeft zich niet kunnen staande houden, en granen zoowel als meel zijn dalende, niettegenstaande de landbouwers, zoowel in deze hoofdstad als op de markten in de departementen, groote terughouding in hunne aanbiedingen in acht nemen. Zij schijnen op hooge prijzen tegen het voorjaar te hopen. Sommige speculanten verwachten ook rijzing tengevolge van het conflict tusschen Engeland en Noord-Amerika. Men vleit zich echter, dat dit van geen invloed op de prijzen der granen zal zijn, althans kan men dit aanvankelijk op de Engelsche markt niet merken.

— In het bosch van Bosc nabij Beaumont is een grijsaard vermoord gevonden. Men vermoedt, dat de daders zijne kinderen zijn, die, hem eene lijfrente moetende betalen, en sedert eenigen tijd daaraan niet voldaan hebbende, den vorigen dag door hem voor den vrederegter waren gedaagd. Zij zijn in handen der Justitie.

— Volgens een verslag van den Min. van Finantiën aan den Keizer, bevonden zich ult. December 1860 hier te lande 4327 vereenigingen tot onderlinge ondersteuning, met 559,820 leden, waarvan 65 137 bijdroegen zonder op ondersteuning aanspraak te maken. Onder de overige 494 683 leden zijn 75 460 vrouwen. Het gezamenlijk kapitaal beliep 35,404,037 frs.

— Het *Mémorial Bordelais* vermeldt, dat bij St. Sever een oud soldaat, uit den tijd van *Napoleon* I leeft, die een houten been, kunstarm, een glazen oog, een gebeef valsch gebit en een zilveren neus heeft.

— Onlangs heeft zich alhier een jongeling van 17 jaren, uit wanhoop, dat zijn vader hem verboden had eene liefdesbetrekking met eene figurante van eene der kleine schouwburgen aan te knoopen, op eene zonderlinge wijze van het leven beroofd. Hij had zich namelijk een kousenband van genoemde figurante weten te verschaffen en stikte dien in. De geneesheer, die bij deze gelegenheid geroepen werd, mogt ondanks alle krachtige middelen, die hij aanwendde, er niet in slagen den kousenband uit hem te halen, zoodat de ongelukkige na een vreeselijk lijden, drie dagen aanhield den geest gaf.

BELGIE.

— In de zitting der Belgische Kamer van Vertegenwoordigers is bij de voortzetting der beraadslaging over het op de troonrede te geven antwoord, gehandeld over een door twee liberale leden voorgedragen amendement, waarbij aangedrongen werd op verbetering van het lot van het meerendeel der staatsambtenaren en van een groot gedeelte der geestelijkheid, als zijnde hunne bezoldiging sedert lang niet meer in behoorlijke verhouding tot den prijs der levensmiddelen en onmisbare benoodigheden.

De Minister van Financiën erkende, dat er grond bestond voor de klagten over het lot der ambtenaren, ofschoon dezelve zijns oordeels niet vrij van overdrijving waren; immers de gezelligheid der ambtenaren behoorde met die van de massa der bevolking te worden vergeleken. Er bestond geene reden, om aan de ambtenaren een beter lot te verschaffen dan zij bij gelijke vlijt en bekwaamheid in de gewone burgermaatschappij zouden vinden. Vergeleek men nu het lot der ambtenaren in Belgie met dat van de gewone burgerlieden, dan moest men erkennen, dat de eerstgenoemde over het algemeen voorzeker niet in slechtere gesteldheid waren, terwijl zij buitendien een groot voordeel hadden, namelijk, dat hun lot verzekerd was, ook voor het geval van ziekte en voor den ouden dag.

Verder verklaarde de Minister, dat het Gouvernement besloten had weldra eene voordragt tot verbetering van het lot der ambtenaren te doen, maar dat het niet billijk achtte aan de bevolking nieuwe lasten op te leggen ten dien stand te bevoordeelen, en dat het Gouvernement daarom thans bezig was door inkrimpingen en bezuinigingen de noodige geldmiddelen tot verhooging van bezoldigingen te zoeken.

Hierop is het amendement door de voorstellers ingetrokken.

— Het getal der hôtels, koffijhuizen, herbergen en likeurwinkels te Brussel neemt van jaar tot jaar toe! Volgens de jongste statistieke opgaven bedraagt het getal van die inrigtingen thans ruim 2000, waaronder 35 hôtels. Jaarlijks neemt het getal met ruim 100 toe.

ASSEN, 10 Dec.

— Bij besluit van 3 December 1861 no. 55, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de benoeming van *G. J. H Ebbinge Wubben*, burgemeester van Grijpskerk, tot Secretaris dier gemeente met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

— Door den heer Advocaat-Generaal *Gregorij*, is den 5 dezer conclusie genomen in de zaak van de Drentsche Kanaalmaatschappij tegen de Stad Meppel.

Deze magistraatspersoon heeft geconcludeerd, om de middelen van cassatie door de Maatschappij voorgedragen, te verwerpen en al zoo in 't voordeel van Meppel te beslissen.

Uitspraak den 10 Januarij 1862.

— Bij besluit van 6 December jl. no. 63, heeft Zijne Majesteit goedgevonden den heer dr. *P. Hofstede de Groot*, op zijn verzoek, eervol te ontslaan als schoolopziener in het der schooldistrict der provincie Groningen.

— In de Vergadering van den Raad der gemeente Groningen van 6 dezer, is behandeld een adres van landbezitters in de gemeenten Groningen, Haren en Eelde omtrent het leggen van een weg van Groningen naar Eelde. Adressanten voeren aan, dat zij sedert jaren reeds de hoop gekoesterd hebben, dat de weg zou tot stand komen, dat reeds in 1846 verbetering van den weg langs den Hoornschen dijk is verzocht en sedert herhaalde malen, doch steeds te vergeefs, door hen op eene betere communicatie tusschen Groningen en Drenthe is aangedrongen; dat zij wel niet noodig zullen hebben de gronden aan te voeren, die voor den aanleg van den weg pleiten, aangezien een enkele blik op de kaart de voordeelen er van voor beide provincien genoegzaam doet zien.

Als de geschiktste rigting geven zij op, dat de weg zou dienen te loopen van Groningen langs den Hoornschen dijk, voorbij het gehucht den Hoorn in eene schuinsche rigting naar de Omlandsche wijk en vandaar naar Eelde. Zij biedenallen aan vrijen afstand van den grond voor deaardebaan, roepen de hulp van den Raad van Groningen in en verzoeken hun daarvoor een subsidie te verleenen, terwijl zij zich vleijen met de hoop, dat de weg binnenkort zal kunnen worden begrind, als wanneer zij andermaal de hulp van den Raad zullen inroepen. — In handen van de voor deze zaak bestaande commissie gesteld.

✱ **Staphorst**, 9 Dec. Bij ondervinding kunnen wij geen gunstig verslag geven omtrent de werking der nieuwe schoolwet. Bij geringe verhooging van het school geld nl. van f ‑‑55 tot f ‑‑65 per kwartaal voor ieder leerling, wordt het aantal schoolgaande kinderen allengs minder. Op de scholen te Yhorst en Staphorst bedraagt deze vermindering om de 30 en 60 en op de beide te Rouveen om de 60 en 100 scholieren. De school van den onderwijzer *Wetselaar* was in vroegere jaren om de en tijd bezet met 240 à 250 discipelen, thans zijn er niet meer dan 160 à 150.

† **Haulerwijk**, 6 Dec. Men verneemt met volkomene zekerheid, dat de heer *H. van Allen* op Maandag den 23 dezer eene eerste voorlezing zal houden te Makkinga ten huize van den kastelein *J. Schurer*. Aanvang des avonds te zes uur. Entrée f ‑‑25.

† 8 Dec. In deze Veenkolonie zijn nog sommige, die de huizen bezoeken, om het zoogenaamde „kaartleggen" te verrigten — waarbij zij eenvoudigen toekomende dingen trachten diets te maken, die natuurlijk meestal meer met geluk dan met oordeel gepaard gaan. Onder anderen moet zekere H. P. het kaartleggers vak met kracht doorzetten en volgens verklaring van deskundigen daarin zeer bekwaam zijn, zoodat zij daardoor een middel van bestaan vindt, dewijl zij voor ieder kaartlegging niet minder dan tien cents neemt. Het is te hopen, dat het onzen ijverigen Rijksveldwachter moge gelukken, de kaartleggers alhier te betrappen, opdat dit vak van opligting uitgeroeid moge worden.

† **Wijnjeterp**, 8 Dec. Naar men verneemt is in de nabijheid van dit dorp een varken uit het hok gestolen, zonder dat de bewoners des huizes daarvan iets hebben bemerkt. Het is te hopen, dat het moge gelukken, de daders van dit feit op te sporen en de welverdiende straf te doen ondergaan.

† **Donkerbroek**, 7 Dec. Het alhier gevestigde zanggezelschap *de Harmonie*, krijgt tevens het aanzien van een reciteer-collegie.

De stukken, die gedurende de pauze worden voorgedragen, zijn nu eens van eenen ernstigen aard en dan wederwekken zij den lachlust op. De vergaderingen worden daardoor meer aangenaam en de schoone kunst om wèl te spreken vindt gedurig meer beoefenaars, want bij elke bijeenkomst treden er nieuwe sprekers op.

Dat het zanggezelschap op eene goede hoogte staat, heeft de uitkomst van het concert, in den vorigen winter gegeven, bewezen. Moge de voordragt van dichtstukken nog voor groote verbeteringen vatbaar zijn, wij vertrouwen, dat de leden door gedurige oefening en onderlinge recensie daarmede ook op de hoogte van onzen tijd zullen komen; zoodat, wanneer weder een concert mogt gegeven worden, de leden van het zanggezelschap ook hunne vorderingen in de kunst van welsprekendheid kunnen laten hooren.

§ **Meppel**, 9 Dec. Gisteren: Zondagmorgen, werd hier een huisgezin diep getroffen en eene familie in zwaren rouw gedompeld. De dienstmeid van den heer R. kon men door schellen niet wakker krijgen. Men begeeft zich naar hare slaapkamer waar men de deuren van de slaapplaats, evenals bij dag, zorgvuldig gesloten vond. Men opende ze en een geduchte stiklucht kwam er, terwijl de dienstmeid geheel in zwijm lag. Alles werd dadelijk geopend, geneeskundige hulp ingeroepen en toegediend. Alles te vergeefs, ze was en bleef in zwijm, tot men in den namiddag van dien dag meende te kunnen ontdekken dat alle levensgeesten bij haar waren uitgebluscht. De oorzaak van dit noodlottig feit moet worden toegeschreven, aan de omstandigheid, dat het ongelukkige meisje een „stoof met vuur" op de bedstede plank gezet en de deuren zorgvuldig gesloten had, zoodat zij het slagtoffer van den kolendamp is geworden.

† **Grolloo**, 4 Dec. Gisteren is bij den landbouwer *H. Hofsteege*, een varken geslagt van bovenlandsch ras, dat de zwaarte had, schoon aan de haak, van 433 halve Ned ponden; dit varken heeft in de maand April tien biggen geworpen en gezoogd. Ook is hier bij den landbouwer *G. Hadders* voor eenige dagen een door hem aangefokte springstier geslagt van twee en een half jaar, die met 96 ponden vet 791 halve Ned. ponden wog.

† **Leek**, 8 Dec. Gisteren kwamen alhier aan de heeren Officier van Justitie, Regter-Commissaris en waarnemende Griffier en begaven zich naar de woning eener weduwe, wonende in het naburige Oostindie. Aldaar hebben zij een geregtelijk onderzoek ingesteld, naar de op den 3 dezer plaats gehad hebbende bevalling dezer weduwe, waarvan het gerucht ging, dat zij zonder eenige hulp verlost was van een levenloos kind, waardoor het vermoeden ontstond van kindermoord.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Beroepen te Middelburg ds. *J. P. Nonhebel*, predikant Vaassen.

— Z. M. heeft benoemd tot predikant te Delfzijl ds. *Miedendorp* te Schalsum.

† **Meppel**, 9 Dec. In een vorig no. dezer dezer Courant is uit Frederiksoord mededeeling gedaan, dat door den hoofdonderwijzer *M. Uhl* aldaar de benoeming tot hoofdonderwijzer in de bijzondere school van de Chr. Afgesch. gemeente alhier was aangenomen. Ofschoon overigens op dat geheel naar waarheid gegeven berigt, niet valt aan te merken, zoo dient toch om meer dan eene reden te worden medegedeeld, dat de benoeming alsnog door genoemden onderwijzer niet is aangenomen. Die gemeente heeft andermaal blijk van veel toegenegenheid jegens dien onderwijzer gegeven door hem bij herhaling nog eenigen tijd tot nadere overweging goedwillig aan te bieden, teregt de moeijelijke positie in het doen en er keuze begrijpende van den waardigen onderwijzer, die aldaar door de koloniale bevolking zoo algemeen geacht en bemind is.

INGEZONDEN STUKKEN.

Bestaat de Politie te Assen alleen om op de overtredingen der diligence-onderneming van *van Gend en Loos* te surveilleren? Mag de beurtschipper op Amsterdam varen of niet varen naar zijn goedvinden? Wie zal de nadeelen dragen welke afzenders ondervinden door een willekeur als thans weder wordt gepleegd, ten opzigte van dat veer?

CORRESPONDENTIE.

Den heer . . . . te Meppel zij berigt, dat zijn nader stuk over de tooneelvoorstelling, door het kader der d.d Schutterij aldaar te geven, niet wordt opgenomen, daar zijn vroeger berigt ten deze hem alle vertrouwen op de geloofwaardigheid zijner artikelen heeft doen verliezen.

Advertentien.

Bevallen van eene Dochter, C. P. J. OLDENBANDRINGH—HUISINGA.
Ruinen den 5 December 1861.

Heden beviel mijne echtgenoote J. A. RIKKERS, voorspoedig van eene Dochter.
Coevorden, 7 December 1861.
A. SLINGENBERG, Notaris.

Vergadering

der Provinciale Commissie van Geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Drenthe, op Vrijdag 13 dezer, 's voordemiddags 9 uur, in het Gouvernementsgebouw alhier.
Assen, 9 December 1861.
In naam der Commissie voornoemd,
D. COHEN,
Lid en Secretaris.

Schouwburg te Assen,

onder directie van
STOETE, SCHRÖDER en JACQUI.
No. 2 van het abonnement:
Donderdag den 12 December 1861;

DE VERWARRING.

Blijspel in 5 Bedrijven, door A. VON COTZEBUE
Na hetzelve:

DE DOODELIJKE VERLEGENHEID.

Vaudeville in 1 bedrijf.

PRIJZEN DER PLAATSEN:
1ste Rang f ‑‑99. — 2de Rang f ‑‑60.
Aanvang te half zeven.

Schouwburg

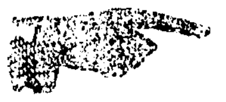

te ***OOSTERWOLDE***, den 18 December 1861, onder directie van STOETE, SCHRÖDER en JACQUI, ten huize van T. A. KUIPERS.

Posterijen.

De DIRECTEUR van het Postkantoor te Meppel, maakt bij deze bekend, dat, ten gevolge der staking van de Deligencedienst der Zwolsche Stoomboot-Maatschappij, het buitengewoon Postrit naar Assen en Groningen (nachtdienst) zal aanvangen op den 10den dezer maand, waarvan de brievenbus aan het kantoor voor het laatst wordt geligt des avonds ten 10½ uur.
Meppel, 8 December 1861.
De Directeur voornoemd,
D. CARBASIUS

De DIRECTEUR van het Postkantoor Assen, berigt het publiek, dat met Dingsdag den 10 dezer, ten gevolge staking der Stoomboot-Diligencedienst, het tijdelijk Wintérrit aanvangt en daarstelt de volgende wijzigingen aan het kantoor:

Busligting.

Voor de correspondentie op Meppel, Zwolle en daarover loopende.
's Avonds te 7 uur aan 't kantoor zelve
„ „ 6.45 m. „ 't stadhuis.
Voor de correspondentie op Groningen en daarover lopende.
't Avonds te 9.40 min. aan 't kantoor
„ „ 9.30 „ „ 't stadhuis.

Kantoor uur.

Van half zeven tot half acht ure 's avonds, in plaats van 6 uur 's avonds tot 7 uur 's avonds.

Zondag dienst.

Het kantoor is des Zondags avonds gesloten van 9 tot 10 uur, terwijl de busligting voor Groningen op dien dag plaats heeft, ten 7 uur 's avonds aan 't kantoor en ten 6.45 m. 's avonds aan 't stadhuis.
Assen, 9 Decbr. 1861.
De Directeur voornoemd,
H. S. GRATAMA.

Wordt gevraagd

een ***HOOFD- of HULPONDERWIJZER*** in de School te **Steenwijksmoer**, op eene jaarwedde van f 310—„ en f 40—„ voor huishuur. Sollicitanten gelieven zich aan te melden met *franco* brieven, onder overlegging der vereischte stukken, bij den Burgemeester van Coevorden, voor 15 Dec e.k., zullende het vergelijkend examen der Sollicitanten nader worden bekend gemaakt.
De Burgemeester voornoemd,
G. H. WOLTERSOM.

K. TROOST

te Rouveen-Staphorst, biedt **te koop** aan, zijn vijfjarigen bruinen ***DEKHENGST.***

VADER CATS,

UITGEGEVEN VOOR HET NEDERLANDSCHE VOLK, met eene voorrede van W. J. HOFDIJK. Folio form. 1e afl. met keurig in staal gegraveerd Titelvignet. Prijs 55 Cents.

Deze uitgave van VADER CATS is

GOEDKOOP ZONDER WEDERGA.

In 8 afl., à 55 Cts. ieder, ontvangt men den geheelen CATS **compleet.**
De 1e afl. is alom voorhanden.
Tiel,
H. C. A. CAMPAGNE,
Uitgever.

Te Huur:

Een **HUIS** aan de Oosterhesselderklap der verlengde Hoogeveensche vaart, genaamd *GREVENBERG*, van Jhr. H. J. P. VAN DER WIJCK, thans in huur aan J. H. HULTERS, waarin wordt uitgeoefend het beroep van TAPPER, dat belangrijk is, doordien dat Huis als VEERHUIS dient, waar de Goederen uit de Trekschuiten worden opgeslagen.
Informatiën zijn te bekomen bij den heer Notaris A. SLINGENBERG te Coevorden.

Eekhoutsblok.

Op Vrijdag den 13 December 1861, des avonds ten zeven uur in de zaal van J. B. SCHUT te Assen, zullen publiek te koop worden gepresenteerd:

Eenige uitmuntende perceelen ***BOVENVEEN***, gelegen in Eekhoutsblok, op den Molenwijk te Smilde, toebehoorende aan den heer P. J. L EEKHOUT te Assen. De perceelen zullen met nommerpaaltjes aangewezen en de Verkoopboekjes in tijds verkrijgbaar worden gesteld bij den Notaris H H. VAN LIER.

Houtverkooping.

Op Woensdag 18 December, des voormiddags te 10 uur, ten verzoeke van de marktgenooten van Norg, Zuid- en Westervelde, zullen in het Norgerhout publiek worden verkocht:
Circa **300 EIKENBOOMEN**, waaronder extra zware, op stam staande in het Norgerhout.
A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

Schoonoord!

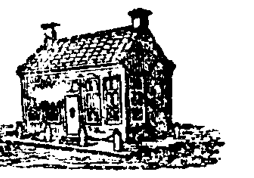

Op Woensdag den achttienden December 1800 een en zestig, des morgens te elf uren precies, zal ten overstaan van Mr. J T KIJMMELL, Notaris te Westerbork, ten huize van THIJS KEMFER te Schoonoord, gemeente Sleen, in het openbaar worden verkocht: ***het REGT van ERFPACHT van een HUIS ERF en TUIN***, staande en gelegen te Schoonoord, gemeente Sleen, kadaster sectie A No. 482 en 483, groot in het geheel 8 roeden 40 ellen, zoo als een en ander bewoond en gebruikt is geweest door wijlen J. TEN WOLDE en Vrouw.
Het te verkoopene is zeer gunstig gelegen, en in het huis is de Bakkersaffaire met succes uitgeoefend.
Westerbork, 9 December 1861
[illegible] KIJMMELL.

Op Donderdag den 19 December 1861, 's voormiddags te 10 uur, te Eext bij het hout

groote Houtverkoop

van p. m. 300 stuks extra zware, EI-EN-, YPEREN- en ESSCHEN-BOOMEN, zoomede KLOMPHOUT, staande in de Kom te Eext en voor in 't Veen Koebroek, toebehoorende aan de Erven T. A BRAAMS te Eext.

Notaris: Mr. C E. KNIPHORST.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal op Dingsdag den 17 December a.s., des avonds te 6 uur, ten huize van den logementhouder J. H. WIND aldaar, bij inzate en later bij finale toewijzing in het openbaar verkoopen:

Eene opstrekkende plaats ***BOUW- en WEILAND*** met daarop staand onlangs nieuw gebouwd HUIS en SCHUUR. benevens twee afzonderlijke KAMERS te Smilde in het 4e blok, plaats no. 6, groot p. m. 7 bunders; toebehoorende aan de Wed. JANNES HOVINGH en Kinderen aldaar.

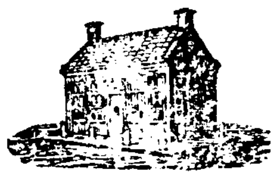

Voorts ten verzoeke van TIJME TER HEIDE, Huisschilder te Smilde:

Een ***HUIS en TUIN***, staande te Hijkersmilde aan de Z.-O.-zijde der Drentsche Hoofdvaart naast E. R. HOMAN, bij den eigenaar in eigen gebruik

---

Verkooping,

op Vrijdag 27 December e.k., om 6 uur, te Smilde, bij LUXWOLDA, van het **HUIS** en van de **PLAATS *de Kibbelwijk***, door J. WOLTMAN gebruikt, in kampen, alsmede van **3 Arbeiderswoningen**, het oude armhuis genaamd.

A. J. C. TELLEGEN,
Notaris.

Publieke Verhuring

van eene **BOERENBEHUIZINGE**, annexe **HOF** en onderscheidene **BOUW-, HOOI- en WEIDELANDEN**, staande en gelegen te Zeegze, gem. Vries, en elders, invoegen in gebruik bij de Weduwe HARM STENVELD te Zeegze voormeld, ten haren verzoeke, op Dingsdag den 17 December 1861, des voordemiddags te 10 uur, te Vries, ten huize van G. SANS aldaar, ten overstaan van

A. HOMAN,
Notaris.

Vries den 7 December 1861.

Verkooping

VAN DE

„Schapemerkt"

te Oldeberkoop.

De Notaris S. S. TROMP te Wolvega, zal, ten verzoeke van den Heer J. C. METZLAR, Notaris te Oldeberkoop, op Vrijdag den 20 December e.k., des middags precies te twaalf uur, ten huize van den logementhouder DIRK H. JAGER te Oldeberkoop, publiek veilen:

Eene hechte ***BOERENHUIZINGE*** met groote SCHUUR en STALLING voor 15 stuks Hoornvee, voorts: ZOMERWONING, afzonderlijk staande SCHUUR en SCHUURTJE, ERF, TUIN en BOOMGAARD met geboomte, alsmede WEI- en BOUWLANDEN en BOSCHGRONDEN, alles staande en gelegen ten oosten van en onmiddelijk bij het gehuchte Oldeberkoop „de SCHAPEMERKT" genaamd, in huur bij PIETER ANDRIES BOS; — groot 8 B. 6 R. 10 E.

Aanvaarding St. Petri en Mei 1862.

Te veilen in 11 perceelen met regt van zamenvoeging.

Aanwijzing zal worden gedaan door P A. BOS, voornoemd.

De ondergeteekende is voornemens in de maand Januarij a.s., op nader te bepalen tijd, te doen veilen:

Eene ***BOERENPLAATS***, gelegen te Oosterhesselen, bestaande uit uitmuntend HOOI-, BOUW- en WEIDELAND en HEIDEGROND, waaronder perceelen zeer gelegen aan den geprojecteerden straatweg van Dalen naar Oosterhesselen en aan de vaart der Drentsche Kanaalmaatschappij Inmiddels UIT DE HAND TE KOOP, te bevragen bij den eigenaar

Mr. J. OLDENBANDRINGH.

Ruinen, 6 December 1861

VAN DRUTEN en BLEEKER te Sneek geven uit:

EMIL POSTEL,

GRONDBEGINSELEN

DER ANORGAANISCHE EN ORGANISCHE

SCHEIKUNDE,

door de eenvoudigste proeven toegelicht,
VOOR BESCHAAFDE LEZERS VAN ALLERLEI STAND, ONDERWIJZERS, LANDHUISHOUDKUNDIGEN, FABRIKANTEN, ENZ.
Naar het Hoogduitsch door
Th. A. J. A. ABELEVEN.
MET EENE VOORREDE VAN
P. VAN DER BURG
Eerste deel, met houtsnêefiguren. f 1,20

NIEUWE BOEKWERKEN,

ook inzonderheid geschikt tot **GESCHENKEN** voor ***St. Nicolaas***, het ***Kersfeest***, ***Nieuwjaar***, ***Verjaardagen*** en bij het ***doen van belijdenis***, uitgegeven door A. TER GUNNE te Deventer:

De weg ten leven.

HUIS- EN HANDBOEK
voor
CHRISTELIJKE OUDERS EN JONGELIEDEN,
bewerkt naar
H. ZSCHOKKE,
door
R. REUDLER.
4de Duizendtal. 476 bladzijden druks.

Prijs: in netten omslag met vignet . . f 1.50.
„ in Eng. linnen prachtband met idem „ 1.80

UIT EENE PASTORIE

IN EEN ACHTERHOEK

DOOR
IS. DE WAAL,
Laatst Predikant te Aalten.

INHOUD: Eene blijmoedige discipelinne van Jezus. — het Evangelie eene kracht Gods. — Mijne dooden-lijst. — Hoe twee, elkander vreemd, dezelfde levensgeschiedenis hadden — De arme Thomas — De dag des Heeren. — Was het in de dagen der Vaderen zooveel beter? — Pastoor Wernink — Een korfje met zonderlingen in houd. — Mijn schrijven aan Johannes. — Iets uit de correspondentie van Jet en Mathilde. — Ach, wereld! wereld! hoe hebt ge ons bedrogen! — Vijftig centen. — Gij klaagt

Prijs: in netten omslag met vignet f 1,60.
„ in Eng. linnen band met idem „ 1 90.

Vrouwenspiegel.

HUIS- EN HANDBOEK
voor
CHRISTELIJKE VROUWEN EN MEISJES,
bewerkt naar
H. ZSCHOKKE,
DOOR
Dr. W. B. J. VAN EYK.
476 bladzijden druks.

Prijs: in netten omslag met vignet . f 1,50.
„ in Eng linnen prachtband met idem „ 1,80.

Het ongewoon succès ZSCHOKKE'S ***Weg ten leven*** ten deel gevallen, zal ook, des honden wij ons verzekerd. voor dezen ***Vrouwenspiegel***, bij nadere bekendheid, niet achterwege blijven.

DE PREDIKANT VAN VLIETHUIZEN,

of iets over
de Groninger School, de Kerkelijke Leer, de Wetenschap en den Bijbel,
door
Dr. E J. DIEST LORGION,
Hoogleeraar te Groningen.
Prijs f 2.90.

In den tegenwoordigen tijd is dit werkje voor iederen vriend van waarheid en godsdienst van het hoogste belang. Grondig, doch bevattelijk behandelt het de belangrijkste vraagstukken van den tegenwoordigen tijd op Godsdienstig terrein, terwijl mannen als BEETS, BUSKEN HUET. DOEDES, HOFSTEDE DE GROOT. SCHOLTEN, ZAALBERG, enz., er in besproken worden.

De uitgevers onthouden zich van elk woord tot aanbeveling van dit werk. Zij berigten alleen dat in deze Scheikunde de wijze van behandeling en die der voorstelling even elementair en aanschouwelijk is als met zoo vele gunstige resultaten in CRUGER LOGEMANS Grondbeginselen der Natuurkunde en in DIESTERWEG GLEUNS' Sterrekunde en Sterrekundige Aardrijkskukde is gevolgd. zoodat zij vertrouwen, dat wat het eerste boek ook bij ons is geworden voor de beoefening der Natuurkunde, en het tweede voor die der Sterrekunde en Sterrekundige Aardrijkskunde, dit werk van POSTEL zal worden voor die der Scheikunde.

De tweede herziene druk van:
F. J. W. JOHNSTON,

DE SCHEIKUNDE

IN HET DAGELIJKSCH LEVEN,
Voor Nederland bewerkt door
Dr. J. W. GUNNING.
1ste deel f 1.10.

Dit echt populair en tevens wetenschappelijk werk — waaruit zoowel door huismoeders als den man van wetenschap een schat van nuttige kennis zal getrokken worden, die, wat zeker niet het minste is, blijken zal zoo veel finantieel voordeel aan te brengen, dat de kosten der aanschaffing veelvuldig vergoed worden — kan door de uitgevers met het volste vertrouwen worden aanbevolen.

Bovenstaande maken uit deel IV der Tweede Serie en deel VI der Eerste Serie van
VAN DRUTEN en BLEEKERS

GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK VOOR ALLE STANDEN,

waarin mede verschenen:

THIELE, Geschiedenis der Christelijke Kerk, 2 deelen f 1.80

BURMEISTER, Geschiedenis der Schepping, 3 deelen f 3,50

ROTTEBK, Gesch. van den Laatsten Tijd, 3 dln f 3.30.

CRUGER, Grondbeg. der Natuurkunde, 2e druk 3 dln. f 3 90.

DIESTERWEG, het Heelal en zijne Wonderen, 2de druk, 2 dln f 2 60.

HARTWIG de Zee en hare Wonderen, 2 deelen f 1,90.

ELWES, de Zee en hare Beheerschers, 2 deelen f 1.70.

BERGHAUS, wat men van de Aarde weet, 4 deelen f 4,80.

GRESLER, de Aarde, in verband met de belangrijkste verschijnselen der Natuur. Met Atlas van 24 gekleurde Kaarten en Platen, 2 dln. f 2,90.

WITTWER, de Aarde en hare Wonderen, 3 deelen f 3 60

De degelijkste werken en dat tegen ongelooflijk lage prijzen worden bij voortduring in deze Bibliotheek opgenomen, waarom zij dan ook zeker zulk een debiet vindt, dat er reeds over de 40 000 deelen van zijn verkocht. Niet het minst worden HH. Onderwijzers op deze goedkoope editie van degelijke en populair-wetenschappelijke werken opmerkzaam gemaakt, terwijl vele er ook van voor het onderwijs zeer zijn aan te bevelen en reeds op vele inrigtingen van onderwijs enz. gebruikt worden.

BURGERLIJKE STAND.

ROLDE van 1 tot 30 Nov. Gehuwd: Hendrik Bos en Hillechien Smeenge te Balloo. — Geboren: Lambert zoon van Jans Buning en Willemtje Jansen te Schoonloo; Margje dochter van Pieter Popken en Lammigje Boersma te Deurze. Jacob zoon van Roelof Dranijer en Fenniggien Geerts te Rolde. — Overleden: Aaltien Boes ongehuwd 24 jaar en 8 maanden. Aangegeven een levenloos kind van het mannelijk geslacht van Jannes Deenen en Harmtje Lanting te Balloo.

EELDE van 1 tot 30 Nov. Gehuwd: Cornelis van Wijk en Marchien Heithuis. — Geboren: Jantien dochter van Egbert Sluiter en Aaltien Meulman, Lammert zoon van Kornelis van Es en Grietien Lammerts Boukamp Jacob zoon van Filippus Goldsmith en Saartje Cohen, Trientje dochter van Roelf Schenkel Hagenouw en Wemeltje Smeenge; Wolter zoon van Jan Brink en Wietske Postema. — Overleden: Jan Horst echtgenoot van Fransina Engberts oud 46 jaren. Johannes Schierbeek echtgenoot van Lamberdina Helena Koops oud 57 jaren en Jeichien Rutgers echtgenoote van Hindrik Ansingh oud 69 jaren en 7 maanden. Levenloos aangegeven een kind van het vrouwelijk geslacht van Albert Bos en Grietien Uiterwijk;

WOLVEGA van 28 Nov. tot 4 Dec. Geboren: Petrus zoon van J. J. Schreur en W. K. Sjonger van Oldeholtpa; Harmen zoon van P. H. Bakker en M. A. Schreuder van Steggerda; Aaltje dochter van J. H. Menger en A. F. Hinkema van Noordwolde; Wijbigje dochter van F. R. Sinnema en H. Snijder van Wolvega; Roelof zoon van H. J. Posthumus en H. F. Schotanus van Wolvega; Jan zoon van J J. Landkroon en S. R. Kiemstra van Noordwolde; Gerrit zoon van K. G. Pijlman en G. J. Kuit van Scherpenzeel. — Ondertrouwd K. R. Elzinga en B. W. Kolk van Wolvega. — Gehuwd: K. Loek van Scherpenzeel en J. Doeven van Ossenzijl. — Overleden T. K. Haveman mannelijk 59 jaren ongehuwd van Bleddijke.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam, 6 Dec.

TARWE stil; 128 ℔ bonte Poolsche f 335; per 2400 kilo Hongaarsche f 368.

ROGGE bij kleinigheden onveranderd; per 2100 kilo Amerikaansche f 240; 122 123 ℔ Petersb. f 253 f 257; 118 ℔ dito f 244. Op levering per 2100 kilo: Maart f 236, Mei f 236 f 235 f 236; Junij f 236.

KOOLZAAD onveranderd; op op 9 vaten Olie in Dec en April £ 79.

LIJNZAAD in een doen; 102 104 ℔ Pernau f 11$^1_8$; 105 ℔ Poolsch f 345.

RAAPOLIE dadelijk onveranderd en op levering flaauw, op 6 weken f 42$^1_4$; Vliegend f 41, lo. Mei f 41$^3_4$ $^1_2$, Najaar f 40.

LIJNOLIE dadelijk en op levering in een doen, op 6 weken f 37; Vliegend f 35$^3_4$; Voorjaar f 34$^1_2$ $^3_4$ $^1_2$.

HENNEPOLIE op zes weken f 41$^1_4$, Vliegend f 40.

RAAPKOEKEN f 85 a f 90.

LIJNKOEKEN f 12 a f 15.

SCHIEDAM 4 Dec. Moutwijn f 17.50 — Jenever f 18.00 — Amst. proef f 19.25.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, 1861.

	pct.	6 Dec.	7 Dec.
Nederl.			
Werk. Schuld	2½	61$\frac{13}{16}$	61⅞
dito	3	74½	74½
dito	4	97½	97½
Amort Synd.	3½		
Handelm	4½	133¼	134
O.I. Leening	4		96
Aand. H.Spw.	4½		
dito Rijnspw.	3		
Ned. Bank			
Rusland.			
Obl. Hope	5	100⅜	100
Cert. 1831/33	5		
dito 1840	4	72¼	71
Or. 2e3e4e L.	4	72	71
Cert. 5e L.			
dito 5e Serie	5		78¾
dito 1855 6e S.	5	91⅝	90⅜
dito van Ass.	6		

	pct.	6 Dec.	7 Dec.
Polen.			
Aand. fl. 500		163	
Obligatien	4		72⅛
Spanje.			
Obligatien	2	41⅛	40$\frac{13}{16}$
Obligatien	3	51⅛	
Binnenl.	3	46$\frac{13}{16}$	46¾
Amortisable		16¼	16⅛
Bewijz. Goup.			
Oostenr.			
Obl. Goll	5		
dito	4		
Obl. Metall.	5	43$\frac{15}{16}$	43$\frac{9}{16}$
Obl. Rente A.	5	68⅛	
Obl. Nation.	5	53¾	53$\frac{15}{16}$
dito	2½	23	23$\frac{13}{16}$
Belgie.			
Certificaten	2½	53⅞	
Rothschild	2½	53⅜	
Portugal.			
Obligatien	3	44¼	44$\frac{5}{16}$

6 Dec.

De markt was heden voor Nationale fondsen flaauw gestemd, vooral was dit het het geval voor 2½ pct; aandeelen Ned Handelmaatschappij op nieuw 3 pct. lager, doch herstelden zich later circa 1 pct. Van buitenl. waren Portugesche en Oostenrijksche flaauw gestemd.

7 Dec.

Nationale fondsen waren heden nagenoeg onveranderd; van buitenl. waren Spaansche en Portugesche iets flaauwer; Russische en Oostenrijksche lager.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.